

Pfv.II.21.520/2011/5.

A Kúria a felperesnek az alperes ellen gyermektartásdíj leszállítása iránt a Székesfehérvári Városi Bíróságon 6.P.20.352/2008. számon megindított és a Fejér Megyei Bíróság 2.Pf.22.583/2010/3. számú ítéletével elbírált perében az említett számú jogerős határozat ellen az alperes részéről 102. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az állam javára, a lakóhelye szerinti illetékhivatal felhívásában megjelölt módon és számlára 79.200 (hetvenkilencezer-kettőszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek házasságát a bíróság 2003. május 29-én jogerős ítéletével felbontotta. Az eljárás során a felek bírói egyezsége kötöttek, melynek értelmében az 1993. március 30-án született K. és az 1997. november 2-án született D. utónevű gyermekeik az alperesi édesanyánál nyertek elhelyezést. A felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy megfizet az alperesnek a két gyermek tartására 2003. július 1-től kezdődően havonta 50.000-50.000 forint határozott összegű gyermektartásdíjat.

2006. március 29-én a felperes közlekedési balesetet szenvedett, ami súlyos egészségkárosodást okozott nála, folyamatos vesekezelésre szorult, majd transzplantáción is átesett. A felperest 2006. december 12-től II. csoportba tartozó rokkantnak minősítették, a munkaviszonya 2007. január 31-ével megszűnt, 2007. február 1-jétől havi 41.104 forint nyugdíjat folyósítanak számára.

A felperes 2006. október 28-án újból megnősült, felesége L. V. T.. A házasságkötést megelőzően, 2006. szeptember 28-án házassági vagyoni jogi szerződést kötöttek, mely rögzítette a különvagyonukat. A szerződésben megállapodtak abban is, hogy a házasságkötésüket követően a házastársi vagyonközösséget kifejezetten kizárják. A házastársak valamennyi jövedelme, jutaléka, üzletrésze, osztaléka

vagy bármilyen más módon megszerzett vagyontárgya annak a félnek a különvagyonába kerül, aki azt megszerezte.

A felperesnek és feleségének 2008. május 18-án K. utónevű gyermeke született, aki Down szindrómás. A gyermek számára szükséges gyógyszereket és kiegészítő eszközöket az állam ingyenesen biztosítja, az egyéb segédeszközöket, illetve az étkeztetését a szülők családi támogatással oldják meg.

Jelen peres eljárás megindulásának időszakában még a felperes résztulajdonát képezte három gazdasági társaság, melyek részben veszteségesek voltak, részben kisebb nyereséget realizáltak, az elsőfokú ítélet 3-4. oldalán részletezettek szerint. A felperes az üzletrészeit a per során értékesítette. Korábban egy S. személygépkocsival rendelkezett, amit ugyancsak a per folyamatban léte alatt értékesített 300.000 forintért. 2008. november 9-én felmondta az életbiztosítását, így 600.000 forintra tett szert. Ezen túlmenően a házasságkötése alkalmából nászajándékba 650.000 forintot kapott.

A felperes 2010. április 6-án elhelyezkedett egy kft-nél, havi nettó 62.282 forint jövedelemmel. 2010. szeptember 10. óta folyamatosan a Sz. V.a Kft-nél áll alkalmazásban, ahol a bruttó jövedelme 75.000, nettó keresete pedig 61.158 forint. A felperes számíthat szülei rendszeres, havi 40.000 forintos támogatására is.

A felperes tulajdonát képezi egy 2001. évjáratú O. C. személygépkocsi, melynek havi törlesztő részlete 35.000 forint, a havi benzinkiadás 15.000 forint. Egyéb kiadásait, így a rezsiköltségeit a felesége fizeti, illetve édesanyja, L. Iné főz a felperesre és családjára.

A peres felek házasságának felbontását követően az alperes is újabb házasságot kötött, férje Tóth K.. 2007. május 2-án született Tóth Bence nevű gyermekük. A háztartásukban nevelkedik a felek K. és D. utónevű kiskorú gyermeke is.

Az alperes a Bence utónevű gyermeke 3 éves korának betöltéséig gyes-ben részesült, illetve a 3 gyermeke után havi 55.100 forint a családi pótlék. 2009. október 27-e óta a felperes napi egy órában vállal munkát, melyből havi 9.000 forint a jövedelme. Ezen túlmenően az alperes szülei is havi rendszerességgel természetben támogatják a családot.

Az alperes házastársa egy kft-nél dolgozik, havi nettó jövedelme 97.000 forint, emellett egyéni vállalkozóként havi 60.000 forint jövedelemre tesz szert.

Az alperes tulajdonát képezi egy 1996. évjáratú O. A. C., melynek

forgalmi értéke mintegy 400.000 forint.

A peres felek K. utónevű gyermeke egészséges. D. ugyanakkor tartós betegségére tekintettel kiemelt családi pótlékban, valamint közgyógyellátásban részesül, mely az esetlegesen szükséges többletkiadásait fedezi.

Jelen eljárás során az elsőfokú bíróság a tartásdíjra vonatkozóan két ideiglenes intézkedést is hozott. Az elsővel 2008. május 1-től kezdődően a gyermektartásdíj mértékét gyermekenként 10.000 forintra leszállította, az utóbb kelt ideiglenes intézkedéssel ugyanakkor 2008. november 1-jétől kezdődően a gyermektartásdíj összegét gyermekenként 50.000 forintra felemelte. A felperes a tartásdíj fizetési kötelezettségének folyamatosan eleget tesz.

A felperes módosított keresetében 2008. május 1-től kezdődően a tartásdíj mértékének leszállítását kérte, gyermekenként havi 10.000 forintra. Kérelmét azzal indokolta, hogy az időközben bekövetkezett balesete miatt a munkaviszonya megszűnt, alacsony összegű rokkant nyugdíjban részesül. Az eljárás során ugyanakkor több egyezségi ajánlatot is tett az alperesnek, így vállalta volna, hogy a havi 10.000 forint gyermektartásdíjon felül megfizeti az egyéb jogviszonyból származó jövedelmének is a gyermekenkénti 15%-át, illetve egyezségi ajánlatot tett gyermekenként 20.000 forint gyermektartásdíj megfizetésére. Ezen egyezségi ajánlatokat azonban az alperes nem fogadta el.

Az alperes viszontkeresetében a K. utónevű gyermek után havi 70.000 forint, míg a D. utónevű gyermek után havi 80.000 forint határozott összegre kérte a gyermektartásdíj felemelését. Ezt azzal indokolta, hogy a felperes tényleges havi jövedelme lényegesen meghaladja a rokkant nyugdíjának összegét. D. utónevű gyermeke tartásához pedig - figyelemmel tartós betegségére - magasabb összeg szükséges.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a tartásdíjra vonatkozó korábbi egyezséget megváltoztatva kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 2010. november 1-jétől kezdődően az 1993. március 30-án született K. és az 1997. november 2-án született D. utónevű gyermekei tartására havonta 20.000-20.000 forint határozott összegű gyermektartásdíjat. Kötelezte továbbá a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 60 napon belül 480.000 forint gyermektartásdíj hátralékot. Ezt meghaladóan a felperes keresetét, illetve az alperes viszontkeresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság annak eldöntése érdekében, hogy a közös egyetértéssel megállapított rokon tartás megállapításának alapjául szolgáló körülményekben beállott-e olyan lényeges változás, amely a tartás mértékének megváltoztatását indokolná, széles körű

bizonyítási eljárást folytatott le.

A beszerzett okirati bizonyítékok alapján teljes körűen számba vette a felperes jövedelmét 2008-tól 2010. október 31-ig, tekintettel a jövedelmeket terhelő levonásokra is. Megállapította, hogy a tárgydőszakban a felperes bruttó 11.197.200 forint jövedelmet szerzett, amit 1.950.000 forint igazolt kiadás terhelt. A különbözet 9.247.200 forint, ami 2010. október 31-ig - elosztva - 308.240 forint havi jövedelmet biztosított a felperesnek. Erre tekintettel csak 2010. november 1-től kezdőően volt indokolt a gyermektartásdíj leszállítása és nem 2008. május 1-től kezdőően, ahogyan azt a felperes a keresetében kérte.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint 2010. november 1-től kezdőően azonban a felperes jövedelme már csak a 47.000 forint rokkant nyugdíj, a szüleitől kapott 40.000 forint támogatás és a 62.000 forint nettó fizetés, ami összesen 159.000 forint havi jövedelmet biztosít a felperesnek. Ebből levonásra kerül a felperes igazolt havi 50.000 forint kiadása, a fennmaradó havi 109.000 forint jövedelméből - figyelemmel mindhárom gyermekére - a felperes az elsőfokú bíróság álláspontja szerint gyermekenként havonta 20.000 forint határozott összegű gyermektartásdíj fizetésére kötelezhető (elsőfokú ítélet 6-7. old.).

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperes állításával ellentétben a felperesnél a fentieknél magasabb jövedelem a rendelkezésre álló adatokból nem volt megállapítható. Ezt az okirati bizonyítékokon túlmenően az eljárás során meghallgatott tanúk vallomása is alátámasztotta, akik a felperes életkörülményeiről bírtak ismerettel.

Az elsőfokú bíróság a felperes házastársának, Lencsésné Varga Tímeának a jövedelmét a gyermektartásdíj leszállítása szempontjából nem vette figyelembe, tekintettel arra, hogy a mostoha szülő kizárólag a vele együttélő házastársa tartásra szoruló kiskorú gyermekének tartására kötelezhető, akit a házastárs az ő beleegyezésével hozott a közös háztartásba, másrészt a felperes és házastársa még a házasságkötésüket megelőzően vagyoni jogi szerződést kötöttek, ami a házastársi vagyoni közösséget kifejezetten megszüntette (kizárta).

A tartásdíj mértékének felülvizsgálata során az elsőfokú bíróság figyelemmel volt az alperes jövedelmére, valamint arra is, hogy az alperes folyamatosan természetben gondoskodik a közös gyermekekről. Tekintettel volt arra is, hogy az alperesnek a jelenlegi házasságából is gyermeke született.

Összességében az elsőfokú bíróság a felek teljesítőképességére, illetve a gyermekek szükségleteire figyelemmel határozta meg a

leszállított gyermektartásdíj mértékét. Arra is tekintettel volt, hogy a felperes a gyermektartásdíjon felül rendszeresen játékokkal, ruhaneművel, zsebpénzzel is hozzájárult gyermekei tartásához.

Az elsőfokú bíróság a gyermektartásdíj mértékének megállapításánál tehát a gyermekek szükségleteit és a szülők jövedelmi viszonyait összességében mérlegelte és szállította le a felperest terhelő gyermektartásdíj mértékét 2010. november 1-jétől kezdődően, tekintettel arra, hogy a felperesi jövedelem a korábbiakhoz képest jelentős mértékben csökkent.

A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítás eredményeként helyesen állapította meg a tényállást és következtetett arra, hogy a gyermektartásdíj megállapítása óta a felek körülményeiben lényeges változások következtek be, ami a gyermektartásdíj megváltoztatására alapot szolgáltatott.

A felperes jövedelmi helyzete az eltelt időben romlott. Bizonyított tény, hogy 2006-ban balesetet szenvedett, majd a veséje kezelésre szorult, szervátültetésben is részesült, így munkát végezni huzamos ideig egyáltalán nem tudott. 2007. február 1. és 2010. április 5-e között nem rendelkezett munkaviszonnyal, 67%-os mértékű munkaképesség-csökkenése folytán rokkant nyugdíjban részesült, havi 40.000 forintot alig meghaladó mértékben, ezen kívül a cégeiből is származott bevétele. Így 2007. és 2009. év vége között a nem rendszeres forrásokból a felperes mintegy 4.500.000 forint jövedelemre tett szert (osztalékbevétele, valamennyi üzletrészesnek értékesítése, gépkocsijának eladása) és az alacsony összegű rokkant nyugdíj mellett ebből tudta fedezni megélhetésének költségeit és teljesíteni havi 100.000 forint összegű gyermektartásdíj fizetési kötelezettségét. A vagyontárgyainak eladásából származó bevételeit azonban a felperes az évek során felhasználta. Nem merült fel arra utaló adat, bizonyíték, hogy az egyszeri bevételeiből jelentősebb összeg még fennmaradt, vagy azt a felperes esetlegesen befektette volna, amiből jelenleg is jövedelme származhatna.

Az alperes hivatkozásával szemben a per során nem nyert bizonyítást, hogy a felperest üzletrészei, vagyontárgyai értékesítésekor az a cél vezérelte volna, hogy gyermektartásdíj fizetési kötelezettsége alól kibújjon. Az alperes az értékesítésekből származó bevétel hiányában a folyamatos gyermektartásdíj fizetési kötelezettségének nem tudott volna eleget tenni. A másodfokú bíróság mindezek alapján megállapította, hogy jelenleg a felperesnek csak a rokkant nyugdíja és a munkabére képezi jövedelmét, havi mintegy 108.000 forint összegben. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított gyermekenkénti

havi 20.000 forint tartásdíj is jelentős összeg a felperes jövedelméhez képest, tekintettel arra, hogy három kiskorú gyermek eltartására köteles. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes háztartásában tartósan beteg gyermek nevelkedik, akinek eltartása, nevelése még az állami támogatás mellett is többletköltséget jelenthet.

Tény, hogy az alperes is gondoskodik a háztartásában tartósan beteg gyermekről, akinek tartása, asztmája és tejcukor érzékenysége folytán - az alperes nyilatkozata szerint - havi mintegy 20-25.000 forint többletkiadással jár. Ezt az első-, illetve a másodfokú bíróság figyelembe vette, noha a többletköltségeket részben fedezi a gyermek betegsége folytán megállapított emelt összegű családi pótlék és közgyógyellátási támogatás. Azonban a felperes igazolt alacsony mértékű jövedelmére tekintettel az elsőfokú bíróság által meghatározottnál magasabb összegű gyermektartásdíj megállapítására a D. utónevű gyermek esetében sem kerülhetett sor.

Összességében a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes jövedelmi és vagyoni helyzetében bekövetkezett romlás folytán a kereset elutasításának nem lehetett helye és különösen nem kerülhetett sor a viszontkereset alapján a gyermektartásdíj felemelésére. A másodfokú bíróság szerint az alperes által a viszontkeresetben megállapítani kért gyermektartásdíj összege a gyermekek szükségleteit egyébként is meghaladná.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak megalapozatlanságára, jogszabálysértő voltára és iratellenességére hivatkozva. Elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kérte, valamint a felperes havi nettó jövedelmének - becsléssel - 550.000 forintban történő megállapítását és erre tekintettel a felperes kötelezését 2009. augusztus 1-jétől kezdődően a K. utónevű gyermek javára 70.000 forint, míg a D. utónevű gyermek esetében 80.000 forint határozott összegű gyermektartásdíj fizetésére, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezésén túlmenően az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Csjt. 69/A. §-át és a Pp. 206. §-ának (1) bekezdését.

A felülvizsgálati kérelmében az alperes hangsúlyozta, hogy a bíróság már az eljárás korábbi szakaszában, 2008. májusában ítéletet hozhatott volna, amikor a felperes még nem kezdte meg ingatlanai eladását, luxus személygépkocsival közlekedett és több cégnek jelentős befolyással rendelkező tagja volt, ennek megfelelő jövedelemmel. Maga az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy az eljárás megindulását követően a felperes ingó- és ingatlan vagyonának értékesítésével 11.197.200 forint nettó jövedelemhez jutott.

A felperesnek még a vagyontárgyai értékesítését követően is jelentős bevétellel kellett rendelkeznie, mivel a felperes új építésű házban él, melynek rezsikiadásai saját előadása szerint havi 278.020 forintot tesznek ki, életbiztosítást fizetett, több személygépkocsit tartott fenn, vadászati kamarai tagsággal rendelkezett és horgászengedélye is volt, melynek költsége önmagában 43.000 forint. Minderre fedezetet a felperes 41.104 forintos rokkant nyugdíja nem nyújthatott.

Az eljárás során az alperes számos beadványában kérte a bíróságot, hogy az általa előterjesztett bizonyítási indítványokat haladéktalanul foganatosítva tárja fel a felperes vagyoni és jövedelmi viszonyait, mivel féltő volt, hogy vagyonkimentésbe kezd és a per végére már nem lesz vagyona, ami végül be is következett.

Várható volt, hogy házassági vagyoni szerződés is „előkerül”, mely szerint a felperesnek a jelenlegi felesége vagyonához semmi köze. A házastársi különvagyont haszna azonban a házastársi közös vagyont gyarapítja.

A bizonyítás folyamatában derültek ki újabb és újabb tények a felperes vagyonával kapcsolatosan, ezért kényszerült az alperes az újabb és újabb indítványok előterjesztésére, hiszen a bíróság által is észlelten a felperes az elmúlt három év alatt „papíron” gyakorlatilag vagyontalanná vált, miközben ugyanazon az életszínvonalon él jelenleg is.

Az elsőfokú ítélet indokolásában iratellenesen került rögzítése, hogy a peres felek személyes előadása, valamint számos tanú vallomása alapján állapította meg a bíróság a tényállást, ugyanis a felperes személyes előadásaiból pont az derült ki, hogy vagyonát eltünteti és nyilatkozatai azért voltak ellentmondásosak, mert nyilvánvalóan nem a valós anyagi és vagyoni helyzetéről számolt be. Ezt a tanúi is megerősítették. A felperes ellentmondásosan nyilatkozott a felesége vagyonáról is, különösen kocsmái működtetésével kapcsolatban.

A felperes felesége a meghallgatása során „minden második mondatával megcáfolta az elsőt”, pl. közölte, hogy külön gazdálkodnak, majd azt, hogy ő fizeti a férje költségeit, úgy, hogy közben olyan kocsmákat üzemeltet, amik állítása szerint veszteségesek és amik házastársi különvagyont képeznek, csak éppen hiányoznak a házassági vagyoni szerződésből. A felperes felesége azt mondta, hogy nem lát bele férje gazdálkodásába, mégis nyilatkozott a cégeiről és vagyoni helyzetéről. Ugyanakkor még a saját jövedelmét sem tudta megmondani, sem a családi kiadásokról nem tudott pontos információval szolgálni, ahogy a felperes jövedelmi viszonyairól sem.

Kevésbé életszerű, hogy egy beteg férj mellett a felperes házastársa éjt nappallá téve dolgozik, vállalkozik, ezzel egyidejűleg neveli és gondozza a Down szindrómás gyermeküket, valamint egy egész házat fenntart, fizeti a törlesztő részleteket, a rezsit, egy V. T. típusú gépkocsit is lízingel, törleszti a 10.000.000 forintos hitelt a felperes helyett, ugyanakkor saját bevételei szerint csak kb. havi 80.000 forint jövedelemmel rendelkeznek. Sajnálatos módon a bíróság ezt figyelmen kívül hagyta.

A felperesi jövedelemből az elsőfokú bíróság indokolatlanul vonta le a felperes kiadásait, hiszen a tartásdíjat kizárólag a nettó jövedelem alapján kell megállapítani, az egyéb kiadások figyelmen kívül hagyásával. Elfogadhatatlan, hogy a bíróság azért ne állapítsa meg gyermekenként a jövedelem 20%-a erejéig a tartásdíjat, mert a tartásra köteles személy adósságot halmozott fel, vagy netán befekteti a jövedelmét.

2010. tavaszán, amikor már kezdett irreálisan túlzó lenni az életkörülmények és a bevallott jövedelem közti különbség, a felperes munkát vállalt, természetesen csak annyi plusz bevételt szerezve ezzel, hogy látszólag továbbra se legyen pénze gyermektartásdíjat fizetni.

Sz.on köztudott, hogy a felperes cégei, valamint a testvére cége is nagymértékű befolyással bírnak és számos üzleti kapcsolattal rendelkeznek. Egész Sz. biztonsági és őrzési-védelmi tevékenységét a felperes, a testvére és a baráti köre irányítja, tekintettel arra is, hogy több nagy cég, valamint az önkormányzat tulajdonában lévő intézmény és telephely őrzés-védelmében is érdekelt.

Az elsőfokú ítélet iratellenesen rögzíti, hogy „az alperes állításával ellentétben a felperesnél magasabb jövedelem a rendelkezésre álló adatokból nem volt megállapítható”, hiszen éppen a bíróság részletezte, hogy milyen felperesi bevételeket tárt fel és a felperes nem bizonyította, hogy ezen bevételei állítólagos megszűnése ellenére a továbbra is fennálló magas összegű rezsit miből fizette meg a továbbiakban, ahogyan azt sem igazolta, hogy megtakarításaiból fizette a tartásdíjat és kiadásait. Ugyanakkor a felperes azóta is luxuskörülmények között él, kiterjedt üzleti kapcsolatai vannak, rezsikiadásai pedig csak emelkedhettek.

A fentiekre tekintettel a bíróságnak meg kellett volna állapítania, hogy az alperes rosszhiszemű magatartást tanúsított, amikor mindent megtett annak érdekében, hogy jövedelmeinek forrását, összegét eltitkolta. A felperes azonban tartásdíj fizetési kötelezettsége alól nem bújhat ki, ahogyan arra - többek között - a BH 2001.375. számú, illetve 2002. 271. számú eseti döntés is rámutat. Az EBH 2000. 318. számú Elvi Határozat is kiemeli, hogy a gyermektartásdíj

felemelésére kerülhet sor, ha a szülő életmódjából, költségeiből a kimutatottnál lényegesen magas jövedelemre vonatható le következtetésre.

Az eljárás bíróságok nem vették figyelembe a Pp. 8. §-ában foglaltakat sem, nem érvényesült a rendeltetésszerű joggyakorlás elve, illetve az eljárás bíróságok nem akadályozták meg a felperes perelhúzó magatartását, nem szabtak ki pénzbírságot vele szemben.

Összességében a felperes szerint az eljárás bíróságok ugyan megállapították, hogy a felperes jövedelme a perbeli időszakban 11.000.000 forint felett volt, azonban az alperesi viszontkereset ellenére nem emelték meg a tartásdíj összegét, figyelmen kívül hagyták a felperes bizonyítottan vagyoneltüntető magatartását és leszállították a gyermektartásdíjat.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a felülvizsgálati kérelem elutasítására, illetve a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Álláspontja szerint az alperes alapvetően az eljárás bíróságok mérlegelési tevékenységét kifogásolta, ami a felülvizsgálat tárgyát nem képezheti.

A felülvizsgálati kérelem érdemben sem alapos, az alperes által 13 oldalon keresztül részletezett indokokat az elsőfokú bíróság részletesen tárgyalta, illetve azokkal a másodfokú bíróság is érdemben foglalkozott. Az alperes felülvizsgálati kérelme tehát olyan egyoldalú állításokat tartalmaz, amelyeket az eljárás bíróságok elbíráltak.

A jogerős ítélet nem sérti a Csjt. 69/A. §-át, mivel az elsőfokú bíróság vizsgálta a felperesnél, illetve az alperesnél nevelkedő gyermekek indokolt szükségleteit, valamint a felperes munka, illetve jövedelemszerző képességét. Az alperes ugyanakkor az ezeket vitató állításait a perben nem bizonyította, illetve a felperes által csatolt okirati bizonyítékokat érdemben nem tudta cáfolni.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Csjt. 69/A. §-ának (1) bekezdése szerint a szülő a saját szükséges tartásának rovására is köteles megosztani kiskorú gyermekével azt, ami közös eltartásukra rendelkezésre áll. A (2) bekezdés értelmében a gyermeket gondozó szülő a tartást természetben, a különélő szülő elsősorban pénzben szolgáltatja.

A Csjt. 69/C. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell megállapítani. A gyermektartásdíj meghatározásánál figyelemmel kell lenni - többek között - a gyermek tényleges szükségleteire, mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira,

valamint a szülők háztartásában eltartott más - saját, illetőleg mostoha - gyermekekre is.

A Csjt. 69. § (1) bekezdése szerint ha a közös egyetértéssel vagy bírósági ítélettel megállapított rokon tartás megállapításának alapjául szolgáló körülményekben lényeges változás állott be, a tartás mértékének megváltoztatását vagy a tartás megszüntetését lehet kérni.

A fenti jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a perben igen széles körű bizonyítási eljárást folytatott le. Ennek eredményeként megállapította, hogy a jogosulti oldalon a jogerős egyezség megkötését követően nem következett be olyan változás, ami a gyermektartásdíj mértékének módosítását (felemelését vagy leszállítását) indokoltta tette volna.

Ugyanez nem mondható el a felperes vonatkozásában, figyelemmel arra, hogy 2006. március 26-án közlekedési balesetet szenvedett, melynek súlyos egészségkárosodás lett a következménye, a szükséges vesekezelés, majd transzplantáció folytán a munkaképessége nagymértékben csökkent, 2007. február 1-je óta 40.000 forintot alig meghaladó mértékű rokkant nyugdíjban részesül, és csak évekkel később, 2010-ben került olyan fizikai állapotba, hogy a rokkant nyugdíját korlátozott időtartamú munkavégzéssel havi mintegy 100.000 forintra kiegészíthesse.

A korábban megállapított gyermektartásdíj mértékére kiható további tényező, hogy a felperes újabb házasságot kötött, 2008-ban K. utónevű gyermeke született, aki Down szindrómás, így a gondozása, eltartása többletfeladatot ró szüleire.

Kétségtelen, hogy a felperes a gyermektartásdíj leszállítása iránti per megindításának időszakában, illetve azt követően a gazdasági társasági üzletrészeit, ingó-, ingatlan vagyonának túlnyomó részét értékesítette, azonban az alperes a perben a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem tudta bizonyítani, hogy erre egy „vagyoneltüntető hadjárat” részeként került sor, annak érdekében, hogy a felperes kibújjon gyermektartásdíj fizetési kötelezettsége alól.

Az, hogy a felperes balesete következtében munkavégzésre csak korlátozottan, kismértékben képes, ténykérdés. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor hivatalból, illetve az alperes számos bizonyítási indítványa nyomán okirati bizonyítékokat beszerezve, tanúkat meghallgatva vizsgálta, hogy a felperes az igazolt nyugdíján, illetve a csatolt kereseti kimutatásában közölt jövedelmén túlmenően - figyelemmel a vagyoni körülményeire, életvezetésére és kiadásaira - rendelkezik-e további, olyan rendszeres jövedelmet biztosító bevételi forrással, ami a gyermektartásdíj fizetési

képességére befolyással lehet (BH 1997/2/78., 1998/6/283-I., EBH 2000/2/318.).

A fentiek alapján helyesen jutott az első-, illetve a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes 2006. és 2010. október 31. között az ingó és ingatlan vagyona értékesítéséből befolyt összegből - ami nem tekinthető rendszeres jövedelemnek - tudta csak teljesíteni a korábbi egyezségben vállalt, gyermekenkénti 50.000 forintos tartásdíj fizetési kötelezettségét. 2010. november 1-je óta azonban már csak a rokkant nyugdíja és alacsony összegű keresete áll rendelkezésére, illetve a megélhetéséhez nyújtott szülői és házastársi támogatás. A felperes jelenlegi jövedelméből a jogerős ítélet szerinti mértékű tartásdíjnál magasabb összeg fizetésére nem kötelezhető, figyelemmel arra is, hogy a háztartásában egy további beteg gyerekekről is gondoskodni köteles.

A felperesnek a perben feltárt életvitele sem támaszt alá az igazoltnál magasabb jövedelmet. A felperes és jelenlegi felesége meg nem cáfolt előadása szerint ugyanis közös háztartásuk költségeit, illetve a felperest még terhelő hiteltartozást a felperes felesége fizeti, aki ugyanakkor a felperes gyermekeinek eltartásához hozzájárulni nem köteles.

Kétségtelen, hogy a felperes feleségének jövedelmi-vagyoni viszonyai a perben részletes feltárára nem kerültek, azonban ez az ügy eldöntése szempontjából nem is volt szükséges, tekintettel arra, hogy a felperes és a felesége még házasságkötésüket megelőzően, 2006. szeptemberében házassági vagyoni jogi szerződést kötött, melyben a vagyonközösséget kizárták. Erre tekintettel még a különvagyon haszna sem minősül esetükben házastársi közös vagyonnak, mint ahogyan azt az alperes a felülvizsgálati kérelmében állította.

A házassági vagyoni jogi szerződés kötésére másfél évvel a felperes tartásdíj leszállítására irányuló keresetindítását megelőzően került sor, melynek fedezetelvonó jellegét a perben az alperes nem bizonyította. Annak pedig, hogy a házastársak nem élnek vagyonközösségben, nem mond ellent, hogy a felperest állapotára, betegségére figyelemmel a felesége anyagilag támogatja, segíti.

A kifejtettekre tekintettel a perben eljáró bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok összességének egybevetésével, okszerű mérlegelésével helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes jövedelme neki fel nem róható okokból a tartásdíjra vonatkozó korábbi egyezség megkötése óta nagymértékben csökkent, ami indokoltá tette a gyermektartásdíj leszállítását. Vagyontárgyai értékesítésére pedig - meg nem cáfolt előadása szerint - azért került sor, hogy tartásdíj fizetési

kötelezettségének a korábbi magas szinten - ha átmenetileg is - továbbra is eleget tudjon tenni. Ennek ellenkezőjét a perben az alperes bizonyítani nem tudta.

Kétségtelen, hogy a tartásdíjjal összefüggő perekben gyakran tettenérhető olyan törekvés, hogy az egyik fél a tartásdíj fizetési kötelezettsége alóli mentesülés, illetve a tartásdíj minimalizálása érdekében a korábbinál lényegesen alacsonyabb jövedelmet biztosító munkakörben helyezkedik el, illetve cégeit eladja, vagyontárgyait a hozzátartozóinak ajándékozz. Jelen esetben azonban egy, a felperes akaratán kívüli körülmény, nevezetesen súlyos közlekedési balesete indította el azt a folyamatot, melynek következtében a felperes a korábbi jövedelmi-vagyoni viszonyait fenntartani már nem volt képes. A felperes igazolt fizikai állapota nem teszi lehetővé, hogy 8 órás elfoglaltságot jelentő munkakört tölthessen be, illetve olyan vállalkozások tulajdonosa és egyben ügyvezetője legyen, ami folyamatos személyes jelenlétet, irányítást tesz szükségessé.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében azt is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság - a vonatkozó jogszabályokkal ellentétben - a felperes teljesítőképségének meghatározása során azt csökkentő tényezőként vette figyelembe a felperes rendszeres kiadásait (gépkocsi törlesztő részlet, benzinköltség stb.), illetve, hogy a felperes természetben, ruhanemű és játékok vásárlásával is támogatja a perbeli gyermeket. Az elsőfokú bíróság tévedését azonban a másodfokú bíróság - ítéletének indokolásából kitűnően - a jogszabályoknak megfelelően korrigálta.

A felülvizsgálati kérelemmel foglaltakkal ellentétben az eljárásban nem sérült a Pp. 8. §-a és az abban rögzített jogelvek sem. Kétségtelen, hogy a felek több lépcsőben számos bizonyítási indítványt terjesztettek elő, melyek túlnyomó többségét az elsőfokú bíróság foganatosította is, és ez növelte a per időtartamát, azonban ezt jelen esetben a tényállás teljes körű feltárásának szükségessége tette indokolttá, a perrel érintett kiskorú gyermekekre tekintettel. A perben az eljárás elhúzása a mindvégig magas összegű tartásdíjat fizető felperesnek nyilvánvalóan nem állt érdekében.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján őt kötelezte a Kúria a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a viselésére.

A feljegyzett illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés a Pp.

85/A. §-án, illetve a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 3. §-án, 13. §-ának (2) bekezdésén és a 15. § (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. január 31.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró.

A kiadmány hiteléül: tisztviselő